

پیش‌ها و پانچ‌ها

پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر منصوب‌ها شیخ محمد صالح المنجد حفظه الله تعالى

موضوع:

۱. احکام؛ مشاغل و مکاسب حرام
۲. احکام؛ مسائل مستحدثه (نویدها)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

پرسش

نویسنده: الناز

تاریخ: ۱۳۹۹/۲/۲۹

می‌خواستم نظر علامه را درباره‌ی بازیگری در سینما و تئاتر بدانم.

پاسخ

تاریخ: ۱۳۹۹/۳/۴

اصل، جواز هر کاری است که ضرری برای خود یا دیگران ندارد، تا آن گاه که حرمت آن در شرع با دلیلی قطعی ثابت شود و با این وصف، ایفای نقش در سینما و تئاتر به سه شرط جایز است: یکم اینکه واقعی نبودن و جدی نبودن گفته‌ها و کرده‌ها در آن برای بیننده و شنونده معلوم باشد؛ زیرا در غیر این صورت، دروغ، فریب، إغراء به جهل و بازی کردن با احساسات دیگران محسوب می‌شود که جایز نیست.

دوم اینکه مشتمل بر گفته‌ها و کرده‌هایی نباشد که به هیچ وجه جایز نیستند؛ مانند کفر که اظهار آن به شوخی و بازی نیز جایز نیست؛ به دلیل سخن خداوند که فرموده است: ﴿وَلَئِنْ سَأَلْتَهُمْ لَيَقُولُنَّ إِنَّمَا كُنَّا نَخُوضُ وَنَلْعَبُ ۚ قُلْ أِبَلَيْهِ وَأَيَاتِهِ وَرَسُولِهِ كُنْتُمْ تَسْتَهْزِئُونَ﴾^۱؛ «و اگر از آنان پرسشی می‌گویند که ما تنها شوخی و بازی می‌کردیم، بگو آیا خداوند و آیات او و پیامبرش را به سخره می‌گرفتید؟!» و مانند فحش و کلمات قبیح که بر زبان آوردن آن‌ها به شوخی و بازی نیز جایز نیست؛ چراکه بر خلاف ادب، حیا و عفت است و مانند بی‌حجابی، روابط نامشروع، شرب خمر و استعمال مواد مخدر که انجام آن‌ها به شوخی و بازی نیز جایز نیست؛ چراکه مسلماً شوخی و بازی، این قبیل کارها را حلال نمی‌کند و تبعاً تماشای آن‌ها نیز جایز نیست؛ چنانکه خداوند فرموده است: ﴿وَلَوْ طَآءُ إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ أَتَأْتُونَ الْفَاحِشَةَ وَأَنْتُمْ تُبْصِرُونَ﴾^۲؛ «و لوط هنگامی که به قومش گفت: آیا به سراغ کارهای زشت می‌آیید و تماشا می‌کنید؟!».

۱. التوبة / ۶۵

۲. النمل / ۵۴

سوم اینکه ترویج دهنده یا إلقاء کننده‌ی عقیده یا عملی مخالف با اسلام نباشد؛ زیرا در این صورت، گمراه کردن مردم با شوخی و بازی محسوب می‌شود که خداوند درباره‌ی آن فرموده است: **«وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَشْتَرِي لَهْوَ الْحَدِيثِ لِيُضِلَّ عَن سَبِيلِ اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَيَتَّخِذَهَا هُزُوًا أُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ»**^۱؛ «و از مردم کسانی هستند که سخنان بازیچه را می‌خرند تا بدون علم از راه خداوند گمراه سازند و آن را به استهزاء گیرند، آنان برایشان عذابی خوار کننده است»، بل شایسته است که ترویج دهنده یا إلقاء کننده‌ی عقیده یا عملی موافق با اسلام باشد؛ زیرا در غیر این صورت، لغو و بطالت محسوب می‌شود که پرداختن به آن ناپسند و نکوهیده است؛ چنانکه خداوند در ستایش مؤمنان فرموده است: **«وَالَّذِينَ هُمْ عَنِ اللَّغْوِ مُعْرِضُونَ»**^۲؛ «و کسانی که از بیهودگی رویگردانند» و فرموده است: **«وَالَّذِينَ لَا يَشْهَدُونَ الزُّورَ وَإِذَا مَرُّوا بِاللَّغْوِ مَرُّوا كِرَامًا»**^۳؛ «و کسانی که نزد باطل حاضر نمی‌شوند و چون بر بیهودگی می‌گذرند بزرگوارانه می‌گذرند»؛ خصوصاً با توجه به اینکه دروغ، حتی اگر واقعی و جدی نباشد، ناپسند و نکوهیده است؛ چنانکه روایت شده است: **«إِنَّ الْكُذْبَ لَا يَصْلُحُ فِي هَزْلِ وَلَا جِدًّا»**^۴؛ «هرآینه دروغ به شوخی یا جدی شایسته نیست» و روایت شده است: **«لَا يَجِدُ عَبْدٌ حَقِيقَةً الْإِيمَانِ حَتَّى يَدَعَ الْكُذْبَ جِدَّةً وَهَزْلَةً»**^۵؛ «هیچ بنده‌ای حقیقت ایمان را در نمی‌یابد تا آن گاه که دروغ را به جدی و شوخی واگذارد»، در حالی که اگر از روی خیرخواهی و برای متنبه ساختن غافلان باشد، اشکالی ندارد؛ چنانکه خداوند درباره‌ی یوسف علیه السلام فرموده است: **«فَلَمَّا جَهَّزَهُمْ بِجَهَّازِهِمْ جَعَلَ السَّقَايَةَ فِي رِجْلِ أَخِيهِ ثُمَّ أَذَّنَ مُؤَذِّنٌ أَيَّتَهَا الْعِيبِ إِنَّكُمْ لَسَارِقُونَ»**^۶؛ «پس چون بارهای آنان را بست، جام را در خرجین برادرش نهاد، سپس ندا دهنده ندا داد: ای کاروان! هرآینه شما دزد هستید»، در حالی که آنان دزد نبودند و یوسف علیه السلام از روی خیرخواهی و برای متنبه ساختن آنان چنین گفت و درباره‌ی ابراهیم علیه السلام فرموده است: **«قَالَ بَلْ فَعَلَهُ كَبِيرُهُمْ هَذَا فَاسْأَلُوهُمْ إِنْ كَانُوا يَنْطَفُونَ»**^۷؛ «گفت بلکه بزرگشان این کار را کرده است، از خودشان پرسید اگر سخن می‌گویند»، در حالی که بت بزرگ بت‌های دیگر را نشکسته بود و ابراهیم علیه السلام از روی خیرخواهی و برای متنبه ساختن آنان چنین گفت. بنابراین، بازیگری تنها در صورتی موجه است که به اصلاح عقاید و اعمال نادرست مردم یا گسترش عقاید و اعمال درست در میان آنان کمک کند.

۱. لقمان / ۶

۲. المؤمنون / ۳

۳. الفرقان / ۷۲

۴. مصنف عبد الرزاق، ج ۱۱، ص ۱۱۶؛ مصنف ابن أبي شيبة، ج ۶، ص ۱۲۳؛ مسند أحمد، ج ۱، ص ۴۱۰؛ سنن الدارمی، ج ۲، ص ۲۹۹؛ الأدب المفرد للبخاری، ص ۸۹؛ سنن ابن ماجه، ج ۱، ص ۱۸؛ ذم الكذب وأهله لابن أبي الدنيا، ص ۴۴؛ مسند أبي يعلى، ج ۹، ص ۲۴۵؛ المعجم الكبير للطبراني، ج ۹، ص ۹۹؛ الأما لي لابن بابويه، ص ۵۰۵؛ المستدرک علی الصحیحین للحاکم، ج ۱، ص ۱۲۷؛ مسند الشهاب لابن سلامة، ج ۲، ص ۲۶۴؛ شعب الإيمان للبيهقي، ج ۴، ص ۲۰۱

۵. مسند أحمد، ج ۲، ص ۳۶۴؛ المحاسن للبرقي، ج ۱، ص ۱۱۸؛ الكافي للكليني، ج ۲، ص ۳۴۰؛ المعجم الأوسط للطبراني، ج ۵، ص ۲۰۸؛ شعب الإيمان للبيهقي، ج ۴، ص ۳۱۷

۶. يوسف / ۷۰

۷. الأنبياء / ۶۳

از اینجا دانسته می‌شود که بیشتر بازیگری‌های معمول در سینما و تئاتر، جایز نیستند؛ چراکه همه یا برخی از این سه شرط در آن‌ها رعایت نمی‌شود، بل حقیقت آن است که سینما در حال حاضر، یکی از مهم‌ترین ابزارهای شیطان برای گسترش فرهنگ غیر اسلامی و عقاید و اعمال نادرست در میان مردم است و با این وصف، باید در رابطه با آن بسیار محتاط بود.

پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر منصوب‌ها شیخ جعفر سبحانی
مجلس شورای اسلامی

www.alkhorasani.com

پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر منصوب‌ها شیخ جعفر سبحانی حفظه الله تعالی

* لطفاً بر روی لینک مورد نظر خود کلیک کنید.